

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

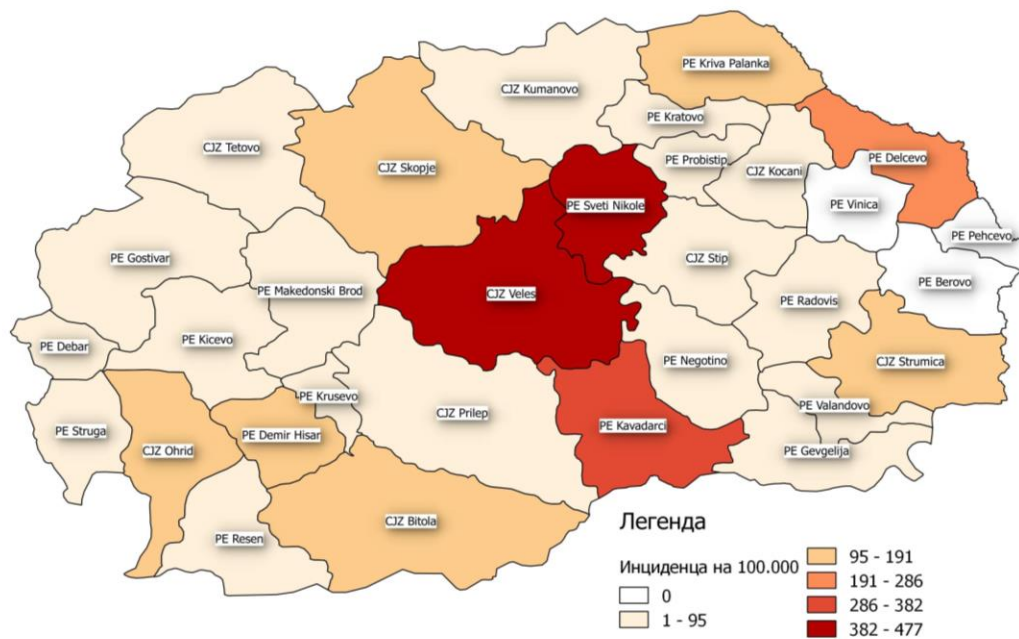
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **ноември 2016**

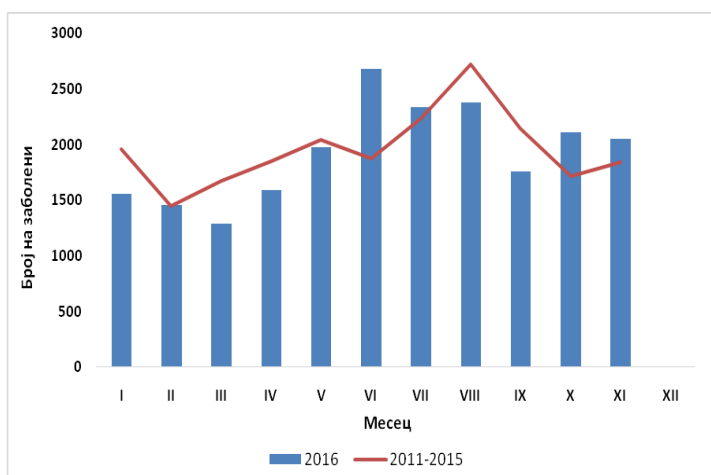
Скопје, 15.12.2016

Во текот на месец ноември 2016 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно 2.056 заболени лица од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатит Б и Ц) со вкупна инциденца од 99,4/100.000 жители.

Во текот на месец ноември регистрирано е намалување на бројот на заболени лица за 2,5% во однос на претходниот месец октомври. Во однос на ноември 2015, како и во однос на аритметичката средина за периодот 2011–2015 регистрирано е зголемување од 37,0% и 11,5% соодветно (Графикон 1).

Во вкупниот број на заболени во 2016 година, регистрираните случаи во месец ноември учествуваат со 9,7%. Кумулативниот број на заболени во 2016 е зголемен за 21,4% во однос на кумулативата за истиот период во 2015 година.

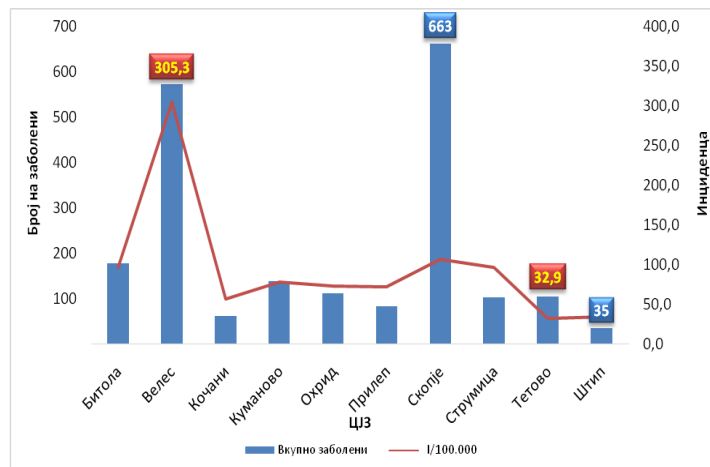
Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2016, по месеци и аритметичка средина за 2011-2015

Во месец ноември, најголем број акутни заразни заболувања се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје (n=663 или 32,2%), а најмал во ЦЈЗ Штип со (n=35 или 1,7%). Не се регистрирани заболени лица на територијата на ПЕ Пехчево, ПЕ Винаца и ПЕ Берово.

Највисока инциденца е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Велес (305,3/100.000), а најниска во ЦЈЗ Тетово (32,9/100.000) (Графикон 2).

Графикон 2: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во ноември, 2016

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во ноември учествуваат со 98,5% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат инциденца од 97,9/100.000 жители (Табела 1).

Првите две најчести заразни заболувања (овчи сипаници и ентероколитис), учествуваат со 89,8% во вкупниот број на заболени, а со 91,2% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец ноември 2016 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во ноември, 2016

Заболување	Број	I/100.000
Овчи сипаници	1075	52,0
Ентероколитиси	772	37,3
Салмонелози	44	2,1
Вирусни хепатити	31	1,5
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	28	1,4
Инфективна мононуклеоза	22	1,1
Инфекции со Хламидија	21	1,0
Вирусен хепатитис Б	13	0,6
Бактериски менингитис	12	0,6
Инфекции предизвикани од E. Colli	8	0,4
ВКУПНО	2.026	97,9

Во текот на ноември, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчи сипаници**, со 1.075 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 52,3%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 53,1%.

Во однос на претходниот месец октомври 2016, бројот на заболени од овчи сипаници е зголемен за 52,9%. Во однос на месец ноември 2015, регистрирано е зголемување за 2,2 пати. Во однос на аритметичката средина 2011-2015, се бележи зголемување за 49,1%.

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2016, пријавените случаи во ноември учествуваат со 12,6%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2016 година, овчите сипаници учествуваат со 40,3%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2016 е зголемен за 2,3 пати во однос на кумулативата во истиот период во 2015.

На **второ** место по број на регистрирани заболени во месец ноември се **ентероколитите** (n=772). Тие во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 37,5%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања за овој месец учествуваат со 38,1%.

Во однос на претходниот месец октомври 2016, се регистрира мален број на заболени лица од ентероколити за 34,2%.

Во однос на месец ноември 2015, како и во однос на аритметичката средина за периодот 2011-2015 се регистрира намалување за 1,8% односно 1,9%.

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2016, бројот на заболени во ноември учествува со 7,4%. Во вкупно регистрираните акутни заразни заболувања во 2016 година, учеството на ентероколити е 49,4%.

Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2016 е мален за 4,7% во однос на кумулативата за истиот период во 2015 година.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од заболувањата во месец ноември припаѓаат на **капкови заразни заболувања** (n=1.134, 55,2%) со инциденца од 54,8/100.000 (Графикон 3).

Од нив, најголем број и процент чинат пријавите на овчи сипаници (n=1.075 или 94,8%), со инциденца од 52,0/100.000.

Регистрирани се и 31 случај на скарлатина (2,7%; I=1,5/100.000), 21 случај на инфективна мононуклеоза (1,9%; I=1,0/100.000), 5 случаи на заразни заушки и по еден случај на менигококна болест и пневмококни инфекции.

На **второ место** во месец ноември е групата на **цревни заразни заболувања**. Пријавени се 832 заболени (40,5%) со инциденца од 40,2/100.000 жители (Графикон 3).

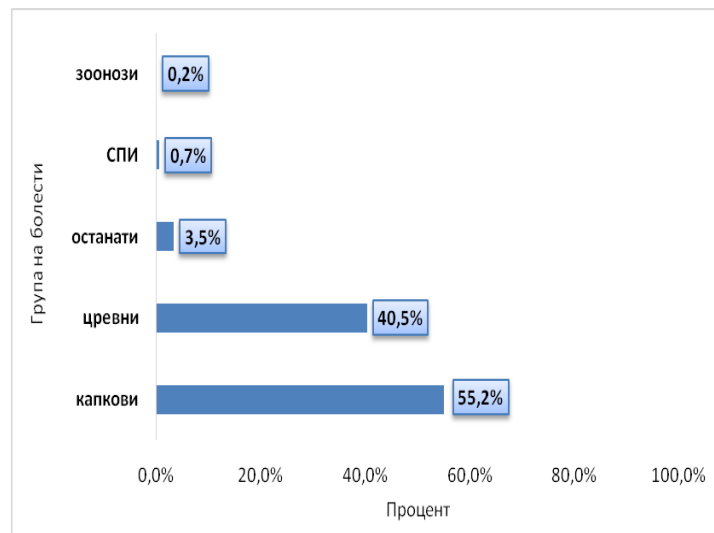
Од нив, најголем процент (92,8%) и број (n=772; I=37,3/100.000) се ентероколитите. На второ место се 28 случаи на бактериски алиментарни инфекции и интоксикации (3,4%; I=1,4/100.000), а потоа следат 22 салмонелози (2,6%; I=1,1/100.000). Пријавени се 8 случаи на случаи на инфекции предизвикани од E. Coli и 2 случаи на вирусен хепатитис А.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во ноември е регистриран 71 случај (3,5%, I=3,4/100.000).

Од нив, најбројни (n=44, 62,0%) се случаите на шуга со инциденца од 2,1/100.000. На второ место се 12 случаи на вирусен хепатитис Б (16,9%, I=0,6/100.000). Пријавени се и по 4 случаи на бактериски менингит и неодреден вирусен хепатит, по 3 случаи вирусен хепатитис Ц и вирусен енцефалит, и еден случај на вирусни менингитис.

Во групата на **зоонозите** во месец ноември се регистрираат 5 заболени лица (0,2%; I=0,2/100.000) и тоа 4 случаи на ехинококоза и еден случај на лажшманиоза (Табела 1 - Прилог).

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во ноември, 2016

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на ноември, регистрирани се вкупно 3 случаи на ХИВ/СИДА. Сите регистрирани се од машки пол, а во однос на возраста сите се регистрирани се од возрасната група од 30-39 години. Според местото на живеење, регистрираните лица се од Скопје, Кочани и Крива Паланка.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 30.11.2016), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2016 изнесува 311, при што:

- лица болни од СИДА - 180
- ХИВ позитивни лица - 131
- починати лица - 81, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - 230.

Во однос на другите сексуално преносливи инфекции, во текот на ноември се пријавени 13 случаи на инфекции предизвикани од хламидија и еден случај на сифилис (Графикон 3, Табела 3 - Прилог).

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани се вкупно 17 лица ($I=0,8/100.000$) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Пријавени се 12 лица со вирусен хепатит Б и истите согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација, а од нив 10 не се вакцинирани, а за 2 нема податок.

Во ноември, пријавени се 5 лица со заразни заушки, дијагнозата е поставена клинички. Во однос на вакциналниот статус, 3 лица се вакцинирани со една доза, за 2 лица нема податок.

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец ноември 2016 година, до ИЈЗ **не е пристигната пријава за епидемија на заразна болест.**

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец ноември пристигната е пријава за **еден смртен случај** од акутно заразно заболување. Се работи за лице на возраст од 53 години, од Скопје, со *Dg. Meningoencephalitis purulenta pneumococcica*. Лицето било хоспитализирано на 21.10.2016 година на одделот за интензивна нега на клиниката за инфективни болести и фебрилни состојби во Скопје. Починало на 12.11.2016.

ГРИП

Согласно извештајот на Flu News Europe за состојбата со грип во сезоната 2016/2017 во Европа, активноста на вирусот на грип е со низок интензитет со локална или спорадична географска активност. Преобладава инфлуенца А типот, а повеќето од вирусите се субтипизирани како А (H3N2). Ситуацијата е вообичаена за овој период од годината.

Во текот на ноември, во Република Македонија на групни пријави за грип пријавени се вкупно 532 заболени лица ($I=25,7/100.000$). Од нив, најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Куманово ($n=127$) и ЦЈЗ Тетово (91). Највисока инциденца ($273,0/100.000$) е регистрирана на територијата на ПЕ Свети Николе.

Во сезоната 2016/2017, заклучно со 27.11.2016, вкупниот број на заболени од грип изнесува 703 (I=34,0/100.000).

Во однос на дистрибуцијата на заболени по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во најголемата возрастна група од 15-64 години 572 случаи (59,0%), а највисока инциденца од 86,9/100.000 се регистрира кај најмладите - децата на возраст од 0-4 години.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2016/2017 пристигнати се 20 хумани материјали од здравствените установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти, сите се негативни на присуство на вирусот на грип.

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ МИГРАНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Во текот на месец ноември не е пристигната пријава за заразно заболување регистрирано кај мигрантите сместени во транзитните центри во Република Македонија.

Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж., Ставридис К., Микиќ В., Кочински Д., Балажи Л., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф., Исмани М.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНИТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици пристигнати во ИЈЗ во текот на месец ноември, 2016 година (n=392).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 9 Центри за јавно здравје и 3 Подрачни единици.

Во најголем број и процент се пристигнати пријави за докажан микробиолошки причинител од лабораториите кои се наоѓаат на територијата од ЦЈЗ Скопје (n=260 или 66,3%), ЦЈЗ Битола (n=44 или 11,2%) и ЦЈЗ Куманово (20 или 5,1%).

Од регистрираните пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во ноември се: *MRSA* (n=83; 21,2%), *Chlamydia trachomatis* (n=60; 15,3%) и *Salmonella enteritidis* (n=41; 10,5%) (Табела 4 - Прилог).